

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**S. Avrelii Avgvstini Hippoensis Episcopi Et S. R. E.
Doctoris Vita**

Lancilottus, Corneille

Antverpiæ, 1616

Cap. LII. Iniuriarum summa tolerantia, atque animi mansuetudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42857

runt; & nos hominum conuitia dicimus tolerare non posse. Vnde nescio quâ fronte, vel quâ conscientiâ cum omnibus Sanctis partem in eternâ beatitudine habere desideramus, quorum exempla sequi in rebus minimis noui acquiescimus. Et sane, si caput nostrum est humile, superbum esse membrum non debet: neque rursus, si caput opprobriis saturatum fuit, æquum est ut membra nutriantur alio cibo, vel indumento contegantur alio, quam iniuriis quibus opertum caput ipsum intuentur. In quam sententiam Ambrosius: *Mens quæ Christo Iesu feliciter nupsit, quæq[ue] ei in Crucis ihalamo libens conjuncta est; nihil tam gloriosum existimat, quam ut Crucifixi sui iniurias secumferat.*

CAPVT LII.

Iniuriarum summa tolerantia atque animi mansuetudo.

ERANT proinde hæ iniuriæ S. P. Augustino non minus quam deliciæ dulces; atque adeò, inimicos amicis præferendos docebat; latèrè enim sub sentibus locupletem thesaurum: ex amico vtilitatem plerumque referre corpus: ex inimico, si diligatur, animam maximum consequi compedium: *Plus, infert, diligendi sunt inimici, quam amici. Qui enim inimici sunt, corpori*

*Plus diligendi inimici quam amici.
Serm. 59.
De Temp.*

pori aduersantur, & anime preparant aeterna præmia. Quia qui carnalia nostra & terrena rapiunt, cœlestia nobis & spiritualia congregant. Nonne magis diligendus est quam odiendus, qui nobis dat aeternas opes? Amici vero carnis nostræ, nobis suavia suadere contendunt, quæ anime nostræ preparant aeternam mortem. Itaque contra violentias iræ atque vindictæ motiones, animosè contendenſ, æquo animo & sereno iniurias ab aduersariis illatas ferebat. Et quamvis interdum iniustissimas quasdam calumnias à ſe remouere conaretur, non tam ſuimetipſius cauſâ, quam aliorum qui offendionem inde forſan perciperent; tamen cum ſe fruſtrâ niti videbat, famæ mendacia ridens, Loquere, & ſenti, inquiebat, *de Augustina quidquid libet, ſola me in oculis Dei conſcienza non accuſet.* Rationem autem diligendi inimicum explicans, ait: *Sic diligendus eſt inimicus, non in quantum inimicus, ſed in quantum homo eſt, ut ei hoc velis prouenire, quod tibi id eſt, ut ad regnum correctus reuocatusque perueniat.*

Fuit proinde illustre Christianæ mansuetudinis exemplum: quam virtute obtinuit ab aduersariis, ut non niſi candido affectu pertractare negotium fidei, ac non tam diſputationis victoriam, quam veritatis ad ſalu-

Lib. contra
Secundinū
Manichæū
cap. I.
Serm. 59.
De Temp.

X 4 tem

tem necessariæ lucem, & non sui ipsius proprium, sed contranitentium solummodo bonum persequi videretur. Quare in hunc

Lib. 2. De
Genes. cō-
tra Mani-
chæos c. 2.

modum protestari solitus erat: *Ego, quod bonâ fide coram Deo dixerim, sine ullo stu- dio contentionis, sine aliquâ contentione ve- ritatis, & sine aliquo præiudicio diligentio- ris tractationis, quæ mihi videntur expono.* Vnde licet alij furoris œstro percelleren- tur, nihil ille de suâ ingenitâ mansuetudi- ne, & Angelicâ lenitate remisit, ab iniuriis regerendis omnino sibi temperans: quâ quidem suavi agendi ratione feroces mul- torum animos salubriter mitigauit, atque ad veritatis semitam ineundum persua- sit. Etenim à sanguinariis illis ac graui- ribus suppliciis, mirum quantum sem- per abhorruit. Ac reus quidem ille de quo suprà, cùm templi sanctimoniam sacri- legè conteinerasset, quantocyùs literis ad Bonifacium datis, ne supplicio extremo afficeretur, contendit. *Quos, ait, diligo, ar- guo & castigo; non occido, nec carcere pleno squalore retrudi desidero.* Cumque Dona- tistæ tum aliis tum ipsi Augustino necem aliquoties essent moliti; tantum abest ut tot errorum facinoribus commotus, ab ro- gando destiterit pro eis, qui vincit in carce- re detinebantur; ut etiam cumulationi le- nitu-

Cap. xxv.
Epist. 2.
& 3. in Ap-
pend.

Pro maiè
agentibus
orat.
NOTA.

nitudinis mensurâ gratiam pro malefactis rependeret: nam & pro iisdem ad Proconsulem Donatum literas dedit, quibus ne Epist. 127. pœnâ gladij in eos animaduerteret, ipsum orauit. Et laudans Macedonij in promulgandis Imperatoris Honorij edictis manuetudinem, ait: *Appare in terreni Iudicis* Epist. 52. *cingulo, te non paruâ ex parte celestem Rempub. cogitare.* Nitebatur hæc comitatem & benignitatis studio eos emollire, quos noverat legū seueritate amplius obdurescere.

CAPUT LIII.

D. Augustinus omnem cum mulieribus familiaritatem deuitat.

CASTIMONIÆ verò planè deditus, omnes libidinis illecebras, earumque minutissimas occasionses deuitare suadebat: nihil in eis verarum deliciarum vel gaudiorum inueniri: qualescumque autem sint, Lib. De castach. rudib. & quantumlibet delectent, auferre omnia cap. 17. ista unā febriculam; remanere verò inanem & sauciam conscientiam, Dominum sensuram iudicem quem voluit habere custodem, & inventuram asperum Dominum, quem dulcem patrem querere & amare contempst. In quam sententiam adiungo, quæ præclarè cecinit Baptista Mantuanus:

I. Baptista
Mantuan.

— Non insidiosa voluptas

X 5 Deci-